

Telkibánya Község Önkormányzata

Éves állapotjelentés a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 12. § (3) bekezdése alapján 2020. év

Tartalom

Bevezetés	3
Telkibánya környezetének bemutatása	3
Telkibánya környezetállapot vizsgálatai és eredményei	4
1. Levegőtisztaság védelem	4
1.1. Telkibánya Község Önkormányzata a település belterületén keletkezett avar és kerti hulladék nyílttéri égetéséről szóló 5/2015. (IV.29.) önkormányzati rendeletében szabályozta az avar és kerti hulladék égetésének szabályait, amellyel hozzájárult a levegő minőségének javulásához. Továbbá a hulladékgazdasági közszolgáltató elszállítja a kerti hulladékot, ami szintén hozzájárul a levegő minőségének javulásához.	4
1.2. Ipari levegőszennyezés.....	4
1.3. Közlekedési légszennyezés.....	4
2. Zajterhelés	4
2.1. A közúti közlekedés általi zajterhelése.....	4
2.2. A légiközlekedés által okozott zajterhelés.....	4
3. Talajvédelem	4
4. Vízvédelem	4
4.1. Felszín alatti vizek.....	4
4.2. Felszíni vizek.....	4
4.3. Felszíni vizek összesített minősítése.....	4
5. Hulladékgazdálkodás	5
5.1. Kommunális hulladék.....	5
5.1.1. Szelektív gyűjtés.....	5
5.1.2. Hulladékudvar.....	5
5.1.3. Házi komposztálás.....	5
5.1.4. Zöldhulladék gyűjtése.....	5
5.1.5. Illegális hulladék lerakás.....	5
5.1.6. Ipari hulladék.....	5
6. ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS	5
6.1. Zöldfelületi fejlesztések.....	5
6.2. Fásorok és parki fák.....	5
6.3. Erdők.....	5
6.4. Kár- és kórokozók elleni védelem.....	6
6.5. Gyom- és kullancsmentesítés, egyéb zöldfelületfenntartási munkák.....	6
6.5.1. Gyommentesítés.....	6
6.5.2. Egyéb zöldterület fenntartási munkák.....	6
7. TERMÉSZETVÉDELEM	6

Telkibánya Község Önkormányzata a településképp védelméről szóló 6/2018. (XII.6.) önkormányzati rendeletében előírja, hogy növénytelepítések során őshonos fajok használatára kell törekedni, illetve olyan fajok és kultúrváltozatok

alkalmazására, melyek bizonyítottan nem vadulnak ki. Természetvédelmi szempontból nem támogathatók azoknak a növényfajoknak a telepítése, melyek könnyen kivadulnak, természetes élőhelyeken is megjelenhetnek, és károsíthatják az ott előforduló életközösségeket és fajokat.....	6
TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA.....	6
7.1. Úthálózat	6
7.2. Csatornahálózat	6
8. Összefoglalás.....	7

Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvtv.) rendelkezik az önkormányzatoknak a környezet védelmét szolgáló feladatairól. A Kvtv. 12. (3) pontja szerint az önkormányzatok kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kísérni, igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni. A 46. § (1) pont e) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A Kvtv. a környezeti állapotértékelés pontos tartalmát nem szabályozza.

Telkibánya környezetének bemutatása

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye északi csücskénél a Gönci Járásban található „Aranygombos” Telkibánya. A kis hegyi, erdei település méltán rászolgált az előnévre, hiszen bányáiban évszázadokon át aranyat és ezüstöt bányásztak. Aranygombos Telkibánya hírneve, varázsa az egykori bányaváros ritka emlékeiből, a környék természeti szépségeiből, egyre gyarapodó vendégcsalogató lehetőségeiből.

Telkibánya a Zemplén- hegyég legszebb túráinak nagyszerű kiindulópontja:

- A gönci kolostorrom, Amadévár, Kutyaszorító, Kőkapu, Füzéri vár, nagy- Milic, Hollóháza, Mátyás király kútja, Dorgói- fenyves, Pengőkő, Bohó rét, Regéci vár- mind egy-egy gyöngyszeme a Zempléni hegységnek. Telkibányáról kiindulva gyalogosan kényelmesen elérhetőek, egész- vagy félnapos túrákkal és a legszebb élményeket nyújtja a természetkedvelőknek.
- Innen indulhatunk egynapos túrával Boldogkőváraljára, valamint másik irányban a füzerradványi kastélyhoz, az arborétumhoz, széphalmi Kazinczy emlékmúzeumhoz. Sátoraljaújhelyre és Sárospatakra.
- A Rákóczi túra útvonala szintén Telkibányán vezet keresztül, melyet hosszabb, többnapos túrákat kedvelők számára ajánlunk. A Füzér- Regéc- Sárospatak útvonalat legnagyobb túraélményeik közé sorolhatják a természetjárók.
- Telkibányán a felsorolt túralehetőségektől függetlenül is hosszabb időt érdemes eltölteni, mert a pihenés ideális feltételei mellett a község bőven kínál látnivalót, érdekességet, szórakozást.
- Megtekintésre érdemes a régi porcelángyár épületében berendezett múzeum a gyár eredeti termékeivel, erdészeti, néprajzi és bányászattörténeti kiállításával, ásványaival, előkertében aranyérc- örlő kövekkel.
- Helyi különlegesség a várdombon épült Templom (XVI. század) 1624-ből való felirattal.
- A Szent Katalin-templom és ispoták, az Alexandriai Szent Katalin- kápolnával. (XIV. század)
- Műemlék értékű a temető jellegzetes kopjafaival.
- Az Ósva-völgyben található felszíni perlitfolyás. A környék nevezetessége egy-két hetes üdüléshez is bősége programot nyújtanak.

Telkibánya az üdülővendégek, egyéni túrázók egyre kedveltebb területe. A természetjáró és ásványgyűjtő táborok mellett egyre népszerűbbek az erdei iskolai programok, melyekhez kiváló lehetőséget kínál a település klímája, gazdag növény-, állat és ásványvilága.

Telkibánya környezetállapot vizsgálatai és eredményei

1. Levegőtisztaság védelem

1.1. Telkibánya Község Önkormányzata a település belterületén keletkezett avar és kerti hulladék nyílttéri égetéséről szóló 5/2015. (IV.29.) önkormányzati rendeletében szabályozta az avar és kerti hulladék égetésének szabályait, amellyel hozzájárult a levegő minőségének javulásához. Továbbá a hulladékgazdasági közszolgáltató elszállítja a kerti hulladékot, ami szintén hozzájárul a levegő minőségének javulásához.

1.2. Ipari levegőszennyezés

A községben az ipari légszennyezés nem releváns.

1.3. Közlekedési légszennyezés

A községben körülbelül 350 gépjármű közlekedik állandó jelleggel, illetve a forgalmasabb közúton jelentős az átmenő forgalom, ami széndioxid kibocsátással jár.

2. Zajterhelés

A zaj egyre inkább meghatározó része életünknek, környezetünknek. A zajterheléssel kapcsolatban a gépjármű közlekedésből eredő zajterhelés a jellemző. Magas zajkibocsátással járó ipari üzemek és szórakoztató egységek a településen nem találhatók.

2.1. A közúti közlekedés általi zajterhelése

A település gépjárműközlekedéséből adódó zajterhelés az ipari- és technológiai zajjal kapcsolatos panaszok száma 0 db.

2.2. A légiközlekedés által okozott zajterhelés

A községben repülőtér nem található.

3. Talajvédelem

A mezőgazdasági területeken természetvédelmi jellegeből adódóan az ingatlanok használói kötelesek fokozott figyelmet fordítani a talajvédelemre.

4. Vízvédelem

Felszíni- és felszín alatti vizek laboratóriumi vizsgálata indokolt esetben történik.

4.1. Felszín alatti vizek

A víz minősége jó. A Zempléni Tájvédelmi körzethez tartozó területek a felszíni vizek minőségét érintő tevékenységek szempontjából fokozottan érzékeny besorolásúak. A talajvíz 2-5 méter mélyen található.

4.2. Felszíni vizek

Telkibánya közigazgatási területe a Hernád vízgyűjtőjéhez tartozik, a felszíni vizek befogadója a Csenkő-patak, amely Zsujta településnél torkollik a Hernádba. Telkibánya község közepesen nitrát érzékeny terület.

4.3. Felszíni vizek összesített minősítése

Nincs adat.

5. Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a BMH Nonprofit Kft. végzi. A kommunális hulladék hetente, a szelektíven gyűjtött hulladék kéthetente, a zöldhulladék havonta kerül elszállításra.

A községben több hulladékgyűjtő sziget található. Az önkormányzat részt vesz az országos szemétszedési akciókban, amelyek segítségével szeretné felszámolni az illegális szemétlерakó helyeket.

5.1. Kommunális hulladék

5.1.1. Szelektív gyűjtés

Helyi szinten a szelektív hulladékgyűjtés megoldása a település központjában a Nagy út mellett található hulladékgyűjtő sziget által, illetve a lakosság által háztartásonként történik.

5.1.2. Hulladékudvar

A községben hulladékudvar nem található.

5.1.3. Házi komposztálás

A közszolgáltató által biztosított körülbelül 150 db. komposztáló edényzet igény szerint került kiosztásra került a lakosoknak, háztartásonként 1 db.

5.1.4. Zöldhulladék gyűjtése

A zöldhulladék gyűjtése a településen megoldott. A hulladékgazdálkodási közszolgáltató havonta egy alkalommal elszállítja a lakosság által összegyűjtött zöldhulladékot.

5.1.5. Illegális hulladék lerakás

Az önkormányzat részt vesz az országos, illetve térségi hulladékgyűjtési akciókban. Az önkormányzat a saját tulajdonú és használatában álló területeken folyamatosan gondoskodik a hulladék gyűjtéséről.

5.1.6. Ipari hulladék

A településen ipari létesítmény nem található.

6. ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS

6.1. Zöldfelületi fejlesztések

A település környezetében és a településen belül jelentős a zöldterületek száma. Az önkormányzat részt kíván venni a fásítási programokban a közterületeken található elöregedett, veszélyes fák pótlása érdekében. Telkibánya Község Önkormányzata a településkép védelméről szóló 6/2018. (XII.6.) önkormányzati rendeletében tiltja a invazív fajok telepítését.

6.2. Fasorok és parki fák

Az önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a közterületeken található fák állapotát és szükség esetén gondoskodik a pótlásukról.

6.3. Erdők

A települést körülbelül 3.500 ha erdőterület veszi körül.

6.4. Kár- és kórokozók elleni védelem

A közterületek növényvédelmi feladatainak ellátása indokolt esetben történik.

6.5. Gyom- és kullancsmentesítés, egyéb zöldfelületfenntartási munkák

6.5.1. Gyommentesítés

Telkibánya község közterületein az önkormányzat folyamatosan gondoskodik a parlagfű elleni védekezésről, egyéb gyommentesítésről, kaszálásról. A munkákat 2-3 fő alkalmazottal végezzük el.

6.5.2. Egyéb zöldterület fenntartási munkák

Az önkormányzat a közterületen ültetett virágok, fák, cserjék gondozását folyamatosan ellátja.

7. TERMÉSZETVÉDELEM

Telkibánya község közigazgatási területe a Zempléni Tájvédelmi Körzethez tartozik. A külterületi és zártkerti ingatlanok Natura 2000 jogi jellegű természetvédelmi területek. A külterületi és zártkerti területek között vannak olyan területek, amelyek az országos ökológiai hálózat magterületei, puffterületei, ökológiai folyosói. Az ingatlanok használói kötelesek betartani a természetvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat. Az Aggteleki Nemzeti Park természetvédelmi őrei fokozott figyelmet fordítanak a természetvédelemre.

Telkibánya Község Önkormányzata a településkép védelméről szóló 6/2018. (XII.6.) önkormányzati rendeletében előírja, hogy növénytelepítések során őshonos fajok használatára kell törekedni, illetve olyan fajok és kultúrváltozatok alkalmazására, melyek bizonyítottan nem vadulnak ki. Természetvédelmi szempontból nem támogathatók azoknak a növényfajoknak a telepítése, melyek könnyen kivadulnak, természetes élőhelyeken is megjelenhetnek, és károsíthatják az ott előforduló életközösségeket és fajokat.

TELEPÜLÉSI INFRASTRUKTÚRA

7.1. Úthálózat

Telkibánya községben a belterületi utak 77 %-ban szilárd burkolatú út. Járdá a Petőfi és a Rákóczi út mellett található. A járda kiépítésére pályázati forrásból kerül sor. Folyóméterben:

- úthálózat: 13 km kiépített szilárd burkolatú út, 3 km kiépítetlen út.

- járda: 2,25 km.

7.2. Csatornahálózat

A községben az ivóvízhálózat /13,1 km/ és szennyvízcsatorna hálózat kiépített, a csapadékvíz elvezetése megoldott. A csapadékvíz elvezetésének fejlesztése pályázati forrásból történik.

A Petőfi és a Rákóczi utca egy részét érintően a TOP-2.1.3-16-BO1-2019-00052 azonosító számú, Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztése Telkibányán című pályázat által fejlesztjük a csapadékvíz elvezető csatornákat, átereszeket, kapubejárókat.

8. Összefoglalás

Telkibánya község földrajzi fekvése ideális, környezeti állapota jó. Az elmúlt években egyre többen telepednek le a községben a megfelelő környezet miatt. A természet védelme az önkormányzat, a vállalkozók és a lakosság közös célkitűzése és feladata. Az önkormányzat a környezet védelmét figyelembe véve tervezi és hajtja végre az infrastrukturális fejlesztéseket.

Az önkormányzatnak több energetikai korszerűsítést is célzó pályázata van folyamatban, amely célja a megújuló energiák hasznosítása:

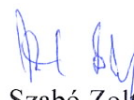
- TOP-4.2.1-15-BO1-2016-00008 azonosítószámon, Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Telkibányán című projekt,
- TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00057 azonosítószámú Energetikai korszerűsítés Telkibányán című projekt,
- TOP-2.1.3-16-BO1-2019-00052 azonosítószámú, Telkibánya Község csapadékvízvezetés című projekt,
- Magyar Falu Program – Óvodaépület felújítása.

Az önkormányzat egyik fontos törekvése, hogy az infrastruktúrális fejlesztések során a környezetbe, a természetbe a legkevésbé avatkozzon be.

A lakosság körében is egyre népszerűbb a megújuló energiák használatának kiépítése a lakóépületek felújítása, illetve építése során.

Telkibánya, 2021. szeptember 28.

Szabó Zoltán
polgármester